

FJÄLLRÄVSPROJEKTETS LÄGESRAPPORT - sommaren 2015

Sommaren 2015 innebar ett rekord i antal kullar för den Svenska fjällrävsstammen med 88 rapporterade föryngringar. Flest kullar rapporterades från de områden som utgjort kärnområdena för fjällräv i Sverige sedan 1900-talet: Vindelfjällen/Arjeplogsfjällen (31 kullar), Helagsfjällen (29 kullar) och Borgafjällsområdet (17 kullar). Det jämförelsevis låga antalet kullar i Borgafjäll kan vara en effekt av den skabbepidemi som drabbade delar av området mellan 2012 och 2014.

Dessutom har antalet kullar mellan kärnområdena ökat. I Jämtländska Sösjöfjällen föddes i år 2 kullar jämfört med 1 ifjol. Och i Södra Storfjället i Västerbotten rapporterades 1 kull. Etablering av fjällräv i dessa områden är ett viktigt steg för att binda ihop de större delpopulationerna, och på så vis öka det genetiska utbytet. Fjällräven fortsätter också att sprida sig norrut, med totalt 8 kullar i Norrbotten utanför Arjeplogsfjällen.

Trots det stora antalet kullar var många av dem medelstora, framför allt i de södra områdena. Detta gör att det totalt föddes fler valpar under den senaste lämmeltoppen, 2011, även om antalet kullar då var mindre. De mindre kullstorlekarna i Helagsfjällen och Borgafjäll beror antagligen till stor del på att fjälllämmelspopulationen i dessa områden kraschade någon gång under vintern. Längre norr ut däremot fanns det mer lämmel under sommaren, och kullarna var som regel också större.

Men även i de norra områdena började tillgången på fjälllämmel att minska under sommaren. Förutom att detta har en direkt negativ effekt på fjällräven, som får mer ont om byte, kan en nedgång också drabba andra rovdjur. I hela fjällrävens utbredningsområde syntes en förhållandevis hög närvaro av kungsörn runt och på fjällrävslyor. Bitvis rapporterades också en relativt hög dödlighet bland valparna, vilket kan bero på att örnarna tvingats växla till andra bytesdjur, så som fjällräv, i brist på smågnagare.

Skabbepidemin i Borgafjäll

Precis som under den gångna vintern har det under sommaren inte rapporterats några skabbsmittade fjällrävar i den tidigare drabbade delpopulationen i Borgafjäll. Detta tyder på att de riktade hjälpinsatserna med skabbmedicinering under de senaste åren har varit effektiva och förhoppningsvis har hela populationen tillfrisknat. Länsstyrelsen fortsätter med kameraövervakning för att ha möjlighet att snabbt kunna sätta in åtgärder om skabben skulle komma tillbaka.

Fältarbete

Årets sommarfältarbete genomfördes av ca 47 forskare, examensarbetare och frivilliga från Stockholms universitet tillsammans med länsstyrelsernas naturbevakare. 5 av de frivilliga i Helagsområdet värvades och finansierades i år av projektets mångåriga sponsor Fjällräven AB. I Vindelfjällen och Borgafjäll försvårade den sena snösmältningen bitvis fältarbetet. Totalt tillbringade deltagarna från fjällrävsprojektet drygt 850 dagar i fält under sommarens inventering.

SPONSORER

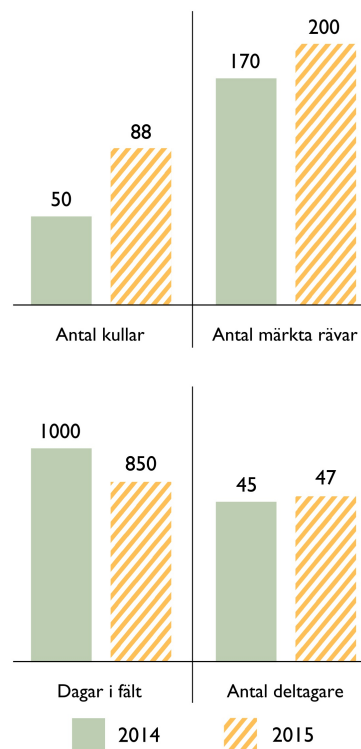

GUNNAR OLSSONS FOTO

Landets största kikarebutik - Sedan 1932

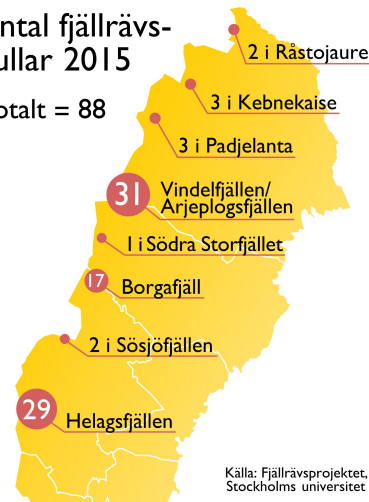
PROJEKTET I SIFFROR

Källa: Fjällrävsprojektet, Stockholms universitet

Antal fjällrävs-kullar 2015

Totalt = 88

Källa: Fjällrävsprojektet, Stockholms universitet

Reproducerande fjällrävar

Antal reproducerande fjällrävar 1974-2015